

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est

Citation: Kierkegaard, Søren: "Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 , s. 18r. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jc-txt-shoot-id84330c2a-c748-4d78-95d6-8db65ec434ce.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

b. Hvorledes den Enkelte, der modtager hiin Sætning, forholder sig til den, der fremsætter den?

Nogle Spørgsmaal her saae han vilde blive den anden Side af de foregaaende Spørgsmaal. Med Hensyn til disse fattede han sig derfor kort. Saaledes spurgte han, om hiin Sætning, efterat være fremsat, uden videre gjorde sig gjældende, enten man vilde det eller ikke, saaledes som den Sætning om Menneskets Dødelighed vilde det? – Om den gjorde sig gjældende med den Nødvendighed, at man ved at benægte den, udsatte sig for den inverse Consequents, saaledes som den, der benægter en mathematisk Sætning, maa være forberedt paa den Consequents, at han ikke er et mathematisk Hoved? – Om Sætningen, saaledes som en mathematisk Sætning, var ligegyldig ved om flere fremsatte den, hverken vandt eller tabte derved? –

Det Spørgsmaal, han især fastholdt, var: om den blot lod sig fremsætte, eller den virkelig lod sig modtage? En mathematisk Sætning lod sig egentlig blot fremsætte; thi først naar man har modtaget den saaledes, at man selv kan fremsætte den, først da har man modtaget den, ellers er den slet ikke til for Een. Dette forklarede han af Matematikens abstrakte Charakter. Om hiin Sætning paa Grund af sin Negativitet ikke var af samme Art? Om det Negative ikke netop manglede Continuitet, uden hvilken ingen Meddelelse og ingen Modtagelse var tænkelig? Om det ikke, forsaavidt man gav det Negative Udseende af at have en saadan, var en Skuffelse? Om det Negative ikke var i Tankens Sphære hvad det Onde er i Frihedens, og altsaa, ligesom dette, uden Continuitet?

Om Sætningen da slet ikke lod sig modtage, men blot fremsætte; Enhver modtog den saaledes, at i det Øieblik, han fremsatte den, var det ligegyldigt af hvem, han havde modtaget den, eller om han havde modtaget den, da han først havde modtaget den, idet han selv fremsatte den? – Om den lod sig modtage, om den Enkelte ved en Anden kunde modtage den, om den skulde troes? Idet jeg nemlig troende modtager en Sætning, da er jeg ikke strax istand til at fatte den eller at udføre den, men dog modtager jeg den, idet jeg troer den, der fremsætter den. – Om maaskee Sætningen var af den Beskaffenhed, at der hos den, der skulde fremsætte den, fordredes Myndighed, hos den, der skulde modtage den, Tillid og Hengivelse? – Om den skulde troes saaledes, at den Enkelte ikke gjorde hvad Sætningen sagde, men troede, at den Anden havde gjort det? Om maaskee en enkelt Philosoph havde tvivlet for Alle, ligesom Christus havde lidt for Alle, og man nu blot skulde troe dette, ikke selv tvivle? I saa Fald var jo Sætningen ikke ganske rigtigt fremsat; thi Philosophien begyndte da ikke for den Enkelte med Tvivl, men med Tro paa, at Philosophen N. N. havde tvivlet for ham. – Om Sætningen troende skulde tilegnes saaledes, at den Enkelte gjorde, hvad den sagde? Om da den, der havde fremsat den, havde saa fuldstændigt tvivlet om Alt, at den Enkelt[e] blot repeterede hans Tvivl, og han saaledes i Troen paa Fremsætteren gjorde Tvivlens Bevægelser, saaledes som denne foreskrev det? Om der ved enhver Enkelt bestandig kom et nyt Moment af Tvivl til for den næste? Om man med Hensyn til det, der havde været den tidligere Enkelte muligt at tvivle om, om man med Hensyn til det skulde troe, at han havde tvivlet tilgavns, eller man atter skulde tvivle?